

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Ivan Jerman

Degussa – Siemens u Kini

Njemačka inženjerska organizacija Siemens dobila je narudžbu tvrtke Degussa za izgradnju tvornice poliuretanskih pjena na lokaciji Shanghai, Kina. Početkom 2003. godine započet će proizvodnja aditiva za poliuretanske pjene. Inženjerska organizacija Siemens zadužena je za izgradnju i nabavu. Obj spomenute tvrtke ustanovile su tvrtku Goldschmidt, koja je zadužena za izradu detaljnog inženjeringu. Tvrta Siemens ima 570 zaposlenih s godišnjim prometom od oko 80 milijuna eura i ubraja se među vodeće inženjerske organizacije za procesnu industriju u Njemačkoj.

I. J.

Proizvodnja ravnog stakla u Rusiji

Francuska tvrtka Glaverbel prva je zapadna tvrtka koja se odlučila na izgradnju tvornice za proizvodnju ravnog stakla u Rusiji. Tvorница s kapacitetom od približno 600 tona na dan izgradit će se u mjestu Klin u moskovskoj regiji. Moskva i St. Petersburg središta su potrošnje stakla u građevinarstvu i automobilskoj industriji. Na istoj će se lokaciji izgraditi i jedinica za proizvodnju ogledala s kapacitetom oko 5 milijuna m² na godinu. Investicija za oba projekta procjenjuje se na 130 milijuna eura i već je odobrena od ruske vlade. Svršetak izgradnje planira se za kraj 2004. godine.

I. J.

Proizvodnja etil-acetata u Velikoj Britaniji

Tvrta BP je u mjestu Hull, sjeveroistočna Engleska, izgradila postrojenje za proizvodnju etil-acetata s kapacitetom 220 kt godišnje. To je najveća tvornica te vrste na svijetu. Pogon primjenjuje Avada tehnologiju, koju je BP sam razvio za proizvodnju etil-acetata izravno iz etilena i octene kiseline.

I. J.

Metansulfonska kiselina u Njemačkoj

Njemački kemijski div BASF gradi na svojoj matičnoj lokaciji Ludwigshafen, SR Njemačka, novo postrojenje za proizvodnju metansulfonske kiseline. BASF smatra da će ovom izgradnjom moći podmiriti rastuće potrebe za tim proizvodom. Metansulfonska kiselina upotrebljava se u industrijskim pogonima za platiranje metalima. Završetak izgradnje i početak proizvodnje trebao bi se dogoditi tijekom 2003. godine.

I. J.

Pliva: Prihod od pola milijarde dolara u prvoj polovici godine

U prvih šest mjeseci ove godine Pliva je prvi put ostvarila prihod od 520,4 milijuna dolara, što je porast od 48,6 % u odnosu na isto razdoblje u prošloj godini. Operativna dobit veća je 12,4 %, a neto dobit 13,8 %.

Uspješnim rezultatima pridonijela je konsolidacija Plivinskih tvrtki u SAD-u, akvizicija Sidmaka i tvrtke Edigen u Španjolskoj.

Prodaja lijekova u Hrvatskoj iznosi 17 %.

U zapadnoj Europi (osobito u Njemačkoj, Španjolskoj i Italiji) prodaja lijekova na recept povećana je 44,3 %.

Amerika je postala najveće Plivino tržište na kojem ostvaruje trećinu prihoda od prodaje lijekova na recept. Prihodi od prodaje u Sjevernoj Americi iznose 221,3 milijuna dolara, u srednjoj i istočnoj Europi 208,3 milijuna dolara, a u zapadnoj Europi 83,5 milijuna dolara.

U prvoj polovici ove godine u Rusiji prihodi od prodaje lijekova za tvrtku su manji za oko 2,8 milijuna dolara u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje, budući da se od osam Plivinskih lijekova koji se prodaju u Rusiji pet krivotvori.

Pliva je zainteresirana za zapadna i dalekoistočna tržišta (Kinu, Japan i Australiju) u kojima bi kupila tvornice.

Tvrta je napustila svu proizvodnju koja nije u području proizvodnje lijekova. Preostala je samo Veterina čiji je udio u prihodima oko pet posto.

H. K.

Naftaplin: Sedmomjesečna proizvodnja

U prvih sedam mjeseci ove godine moslavačka, slavonska i po-dravska naftonasna polja ispunila su zadani plan proizvodnjom od 422 286 tona nafte. U istom je vremenskom razdoblju proizvedeno 198 305 tona kondenzata. U Egiptu je dobiveno 38 681 tona nafte.

Značajniji prebačaj plana postignut je na poljima Stružec, Šandrovac, Ivanić, Obod, Galovac-Pavljani, Ježevi, Kučanci-Kapelna, Lepavina, Mihovljani, Okoli, Jagnjedovac, Lipovljani, Letičani, Crnac, Bizovac i Bilogora.

Od početka godine do kraja srpnja proizvodnja plina bila je neznatno veća od planirane količine. Proizvedeno je 1,059 milijardi kubika umjesto planiranih 1,053 milijardi kubika.

Tekućih naftnih plinova proizvedeno je u sedam mjeseci 46 531 tona, što je 2 % više, a primarnog benzina 18 073 tone, što je 9 % manje.

Etana je proizvedeno 36 060 tona umjesto planiranih 38 780 tona.

H. K.

Voda: Dobra prodaja

Zahvaljujući kvaliteti vode Hrvatska ima slobodan ulaz na zapadnoeuropeiska, američka i druga tržišta. Izvoz bilježi veću stopu rasta nego prodaja na domaćem tržištu. U prvi šest mjeseci ove godine izvoz je rastao po stopi od 50 % u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje. Očekuje se povećanje izvoza u zapadnu Europu i Ameriku, a pregovara se i s nekoliko velikih lanaca. Za isporuku tražene količine vode nedostaju veliki instalirani kapaciteti.

U prvi sedam mjeseci ove godine izvorska i mineralna voda sudjelovale su u prihodu i dobiti sa 68 %.

H. K.

Našice cement uspješno posluje

U prvi šest mjeseci ove godine ukupni prihod Grupe Našicecementa iznosio je 441 milijun kuna. Po instaliranim kapacitetima ta tvornica cementa druga je u Hrvatskoj, a nakon rekonstrukcije proizvodi oko milijun tona cementa. Članica Grupe Dilj Vinkov-

ci, koja je najveći proizvođač crijepe u Hrvatskoj, proizvodi oko 45 milijuna komada. Ostale tvornice Grupe postižu optimalnu iskorištenost kapaciteta i uspjelo im je zauzeti značajno mjesto na domaćim i inozemnim tržištima.

Našicement, jedan od najvećih proizvođača građevinskog materijala u Hrvatskoj proširio je svoje poslovanje kupovinom tvrtki u Srbiji i BiH.

Grupa svoje proizvode prodaje na hrvatskom i inozemnom tržištu. Dilj plasira 70 posto proizvodnje crijepe na tržište BiH, a Slavonija IGM, također članica Grupe, oko 30 posto proizvodnje opeka.

H. K.

Okoli: Osiguranje prirodnog plina u ogrjevnoj sezoni

Za osiguranje stabilne opskrbe prirodnim plinom podzemno skladište plina u Okolima potrebno je napuniti do maksimalnih 550 milijuna prostornih metara.

Ljetni viškovi plina bili su nedostatni za punjenje skladišta u 16 ciklusa utiskivanja. U Naftaplinu je donesena odluka o 34 %-nom smanjenju isporuke plina HEP-u u odnosu na ugovorene količine. Kutinskoj Petrokemiji također su smanjene količine plina. Isporučuje se 64 000 kubika plina na sat.

Početkom rujna u podzemnom skladištu plina Okoli pohranjeno je 404 milijuna kubika. Svakog se sata utiskuje 140 tisuća kubika plina.

Da bi se povećao broj proizvodnih bušotina na podravskim poljima i osigurale dodatne količine plina, potrebno je obaviti određene rudarske radove.

Molve rade kapacitetom od 135 000 kubika plina na sat, a nakon obavljenih planiranih rudarskih radova očekuje se 145 000 kubika plina na sat.

Kontinuiranu proizvodnju osigurat će ovogodišnji radovi na remontu procesnih postrojenja.

Novo ležište plina na staroj bušotini Legrad 17, koja je bila zadržana, probuđeno je i sada daje oko 90 000 prostornih metara plina na dan.

Realizacijom plinskog programa ublažiti će se manjak plina u ogrjevnoj sezoni. Osiguranje dovoljnih količina plina postići će se realizacijom Projekta sjevernog Jadrana, provođenjem u proizvodnju polja Ika, Ida, Anamarija i Marica te izgradnjom još jednog podzemnog skladišta plina.

H. K.

Naftaplinov inovator dobio dvije medalje

Naftaplinov umirovljenik Stevo Vukomanović predstavio je Uredaj za automatsko uzimanje reprezentativnog uzorka tekućine i doziranje na VI. međunarodnoj izložbi inovacija u Moskvi "Arhimed 2003" i na Međunarodnom sajmu inovacija "INPEX" u Pittsburghu. Za taj uređaj u Moskvi primio je srebrnu plaketu, a u Pittsburghu brončanu medalju.

Novi uređaj automatski i programirano uzima reprezentativni uzorak naftе te daje točnije podatke o sadržaju vode u njoj nego kod ručnog uzimanja uzorka za provjeru kakvoće proizvoda.

Uredaj ima elektronički programator, uzimач kapljevine, hvatač kapljevine, protupovratni ventil i bočice za prikupljanje kapljevine.

Novi uređaj može se uspješno upotrebljavati kako u naftnoj industriji tako i u tehnološkim procesima gdje se analiziraju uzorci kapljevine, tj. provodi kontrola kvalitete proizvoda.

H. K.

O modernizaciji dviju Ininih rafinerija

Potpisani su ugovori vezani za modernizaciju Ininih rafinerija u Rijeci i Sisku. INA će u suradnji s tvrtkom Chevron Lummus Global iz SAD-a dobiti licenciju baznog projekta i projekta spajanja novih postrojenja na postojeće tehnološko-energetske sustave u rafinerijama u Rijeci i Sisku.

Modernizacijom rafinerija INA će zadovoljiti stroge europske kriterije o kvaliteti derivata i pridonijeti zaštiti okoliša. Raspisivanje međunarodnog natječaja za izvođače radova očekuje se početkom 2004. godine. Ulaganja u modernizaciju obiju rafinerija procjenjuju se na oko 410 milijuna dolara.

Najmodernija Chevronova tehnologija hidrokrekinga i hidrodesulfurizacije omogućit će Inim rafinerijama proizvodnju goriva visoke kvalitete.

Agencija Vlade Sjedinjenih Američkih Država za trgovinu i razvoj – TDA i INA potpisale su ugovor kojim se TDA obvezuje besplatno financirati studiju izvedivosti za Projekt podzemnog skladišta plina i studiju izvedivosti za Projekt pridobivanja nafte utiskivanjem ugljičnog dioksida. Vrijednost tih radova iznosi 710 tisuća dolara.

H. K.

Degussa povećava kapacitet za ACEMATT® TS 100

Poslovno područje Füllstoffsysteme & Pigmente (Sistemi punila & pigmenti) tvrtke Degussa AG povećava za 50 % proizvodni kapacitet sredstva za matiranje ACEMATT® TS 100. Poduzeće se time priprema na povećanu potražnju toga materijala, koji nalazi posebnu primjenu u sustavima lakova koji se razrjeđuju vodom. Povećani kapacitet bit će na raspolažanju od ljeta sljedeće godine.

ACEMATT® TS 100, silicijeva kiselina proizvedena termičkim postupkom odlikuje se velikom učinkovitošću matiranja i prozirnošću, posebno u sustavima lakova koji se teško matiraju. Kao tri primjere mogu se navesti vodenii lakovi na bazi disperzija, lakovi za kožu i lakovi za finalni premaz umjetne kože.

Detaljne informacije na internetu: www.degussa.com

Osoba za kontakt:
Michael H. Hoffmann

H. K.

Degussa – farmaceutski proizvodi: sistemska rješenja od potencijalno djelotvorne tvari do načina doziranja

Nova uslužna platforma za farmaceutsku industriju

Degussa AG, Düsseldorf, izgradila je servis za kupce farma- i bio-farma-industrije: "Degussa for Pharmaceuticals" je inovativna servisna platforma koja obuhvaća sve proizvode kao i uslužne i primjenjive djelatnosti tvrtke Degussa za farmaceutsku industriju. Pokriva cjelokupni lanac proizvodnje lijekova, od novog aktivnog sastojka preko sinteze i njezinih stupnjeva do doziranja i kontroliiranog otpuštanja u tijelu. Detaljne informacije dostupne su na novoj internetskoj stranici www.degussa-4pharma.com.

Interdisciplinarni tim eksperata iz svih dijelova koncerna upravlja poslovnim područjem "Degussa for Pharmaceuticals" ukupno je sedam područja tvrtke Degussa umrežilo specifični "know-how" svoje palete proizvoda, tehnologije i servise. Prema riječima dr. Matthias Kotzenhahna, upravitelja razvojnog poslovanja Pharma u poslovnom području Feinchemie slijedi: "Mi pokazujemo našim kupcima najkraći put prema njihovom cilju bez obzira gdje se uključuju u našu mrežu i bez obzira da li traže jedan pojedinačni proizvod, proizvodni razvoj ili kompletni uslužni paket."

Posebnu vrijednost za kupce predstavlja sinergija koju nudi "Degussa for Pharmaceuticals". Kottenthaler navodi dalje: "Kupac koji na primjer koristi usluge poslovne jedinice Feinchemie za razvoj sinteze aktivne supstancije dobiva istodobno "know-how" iz katalize poslovnog područja Catalysts & Initiators, a također i "know-how" iz obrade površina poslovnog područja Aerosil & Silanes. Osim toga također dobiva podršku, ukoliko je potrebna za formulaciju aktivnog sastava ili za pokrivanje neugodnog okusa". Antje Gerber, New Business Development & Marketing područja Catalysts & Initiators, dodaje: "Mi sebe vidimo kao jednu mrežu stručnjaka koji su usmjereni na servisiranje. Različite mogućnosti i stajališta pojedinačne poslovne jedinice omogućuju nam rješavanje svakog dijela problema i ponudu najboljih rješenja u kratkom vremenu". Umreženjem ekspertize unutar cijele grupe pod nazivom "Linking Knowledge" opskrbljuju se kupci fleksibilnjom, širom i nadasve djelotvornijom uslugom, što im omogućava ubrzavanje vlastitog razvoja, što Degussa naziva rješenja za kupce ("Solutions-to-Customers").

"Degussa for Pharmaceuticals" podijeljena je u dva područja: Sinteza i Formulacija. Proizvodna paleta u području Sinteze obuhvaća vrlo široko područje međuproizvoda, farmaceutski aktivnih tvari, nukleinskih kiselina i njihovih derivata, homogene i heterogene kemikalije i biokatalizatore za proizvodnju enantiomerno čistih molekula kao i pomoćna sredstva na bazi silicija. Osim toga, poslovno područje Sinteza nudi vrlo širok spektar usluga, od otkrivanja novih vodećih struktura za aktivne tvari, razvoja katalizatora, reagensa za zaštitu grupa i višestupanjske sinteze do proizvodnje aktivnih tvari u laboratorijskom, višekilogramskom i višetonskom mjerilu u pogonima s GMP- i FDA-certifikatima.

Područje Formulacija pokriva široko područje patentiranih sustava za ciljano otpuštanje djelotvornih tvari u cjelokupnom gastro-intestinalnom traktu i pomoći u formulaciji za sve tipove doziranja (tablete, sirupi, infuzijske otopine ili čepići) kao arome koje maskiraju djelomično neugodan okus djelotvornih tvari. U tom poslovnom području kupci uz samu vrijednost proizvoda imaju također na usluzi podršku u formulaciji i doziranju aktivnog sastojka. Ukratko "Degussa for Pharmaceuticals" pokriva cijelo područje od vodećeg otkrića do oblika doziranja.

Daljnje informacije pod www.degussa-4pharma.com. H. K.

Bayer na sajmu Chemspect 2003, od 4. do 5. lipnja, Manchester, G-Mex

Kompetentan partner za Custom Manufacturing and Development

Ekspertiza tvrtke Bayer o finim kemikalijama za brojne industrijske primjene

Leverkusen – Na kemijskom stručnom sajmu Chemspect 2003 u Manchesteru/Velika Britanija, Bayer Chemicals, poslovno područje tvrtke Bayer AG nudi pregled uslužnih djelatnosti za sinteze i razvoj djelotvornih tvari i međuproizvoda prema potrebama kupca. Business Unit Fine Chemicals prilagodava te ponude već godinama kupcima sektora zaštite bilja i lijekova. Daljnja ciljana tržišta, kao npr. elektro/elektronička industrija, foto-industrija i

potrošači polimernih aditiva i monomera, postaju sada sve značajniji.

"Postavljeni je cilj tvrtke Bayer Chemicals kupcima na farma tržištu ponuditi problemska rješenja kroz primjenu naših ključnih tehnologija s više od 100 godina kemijskog iskustva. Bayer je stavio pregled tehnologija, suradnika i tehničkih postrojenja. Dodatno nudi problemska rješenja za postupke koje farma proizvođači ne žele provesti u vlastitim postrojenjima" objašnjava Roger Pettman, VP Global Marketing Life Science Pharma. "Osivanjem našeg cGMP kilo-laboratorija, preuzimanjem fleksibilnog laboratorijskog pilotnog postrojenja i proširenjem našeg marketinškog tima možemo sada pokriti potrebu kako etabriranog vođećeg farma-poduzeća tako i novih tvrtki u ekspanziji", kaže Pettman. "Brzina je za uspjeh naših kupaca vrlo važna. Naše procese smo zbog toga razvili dalje da bismo mogli prvi odgovor na novi upit dati unutar pet dana i procjenu cijene unutar deset dana. U području manjih količina ZeTO™ kiloLab dopunjuje naše ekspertize, a naše španjolsko društvo Novochem 2000 S.A. nudi najbolje preduvjete u velikom proizvodnom mjerilu pod cGMP".

"Agrokemijski Outsourcing za nas jest i ostaje odlučujuće ciljano tržište", objašnjava dr. Uwe Brunk, marketinški upravitelj CM Agro-Chemistry. "U agrokemijskom razvoju, koji može zahtijevati do deset godina, često se traže zнатne količine istraživačkih proizvoda, postavljaju se visoki zahtjevi za ekonomičnošću proizvodnih postupaka". Radi uspješnosti potrebna je visoka kemijsko-tehnička ekspertost tvrtke Bayer Chemicals i opsežan portfelj proizvodnih mogućnosti, naglašava Brunk. Zeto™, "Zentrales Technikum Organisch" za kemiju u mjerilu od 100 do 12 000 litara predstavlja jezgru kompetentnosti. Također smo odlično opremljeni za rad s "Highly potent" tvarima, kao npr. visoko aktivnim herbicidima".

"Još širem spektru kupaca iz drugih industrija stavili smo našu servisnu ponudu na raspolaganje", objašnjava dr. Uwe Westeppe, odgovoran za marketing Fine Chemicals tvrtke Bayer Chemicals. "Našim znanjem u kemijskim i tehničkim pitanjima kao i ukupnim vođenjem projekta pomažemo kupcima tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda", rekao je Westeppe. Već danas oko petine Custom Manufacturing-kupaca tvrtke Bayer Chemicals djeluje izvan farma- i agro-područja.

Primjer za to je Bayrepel® (1-(1-metil-propoksikarbonil)-2-(2-hidroksi-etyl)piperidin), što ga Business Unit Fine Chemicals nudi uz atraktivni servis i inovativne djelotvorne tvari s visokim faktorom iskorištenja. Taj spoj je sada na raspolaganju po prvi put svim zainteresiranim poduzećima. Tvrta Bayer Chemicals raspolaže svim pravima za proizvodnju i prodaju tog repelenta za insekte. Bayrepel®, standardni repelent za komarce višestruko je jači, gotovo je bez mirisa, neutralan i izvrsno se podnosi.

Uputa za redakcije

Sve informacije i slike nalaze se na serveru "Baynews". Akreditacija putem Bayer-Homepage: www.bayer.de ili pod www.press.bayer.de.

Osoba za kontakt:
Ilona Bolz, tel.: (0214) 30-61684
faks: (0214) 30-50691
e-mail: ilona.bolz.ib@bayerchemicals.com

H. K.